

СТАНОВИЩЕ

**за трудовете на доц. дфн Ерика Георгиева Лазарова,
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„професор”**

**в професионално направление 2.3. ”Философия”, научна специалност
Философия на културата, политиката, правото и икономиката,**

**обявен в ДВ., бр.108 от 30. 12. 2014 г. за нуждите на ИИОЗ, секция
„Етически изследвания” и Протокол №1, т.8 от 26.02.2015 г. на НС на ИИОЗ
при Българска академия на науките**

Рецензент: Доц. Емилия Васил Маринова, д-р по философия, ИИОЗ, БАН

Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор” в професионално направление 2.3. ”Философия”, научна специалност Философия на културата, политиката, правото и икономиката, обявен в ДВ., бр.108 от 30. 12. 2014 г. за нуждите на ИИОЗ, секция „Етически изследвания” и Протокол №1, т.8 от 26.02.2015 г. на НС на ИИОЗ при Българска академия на науките е с единствен кандидат - доц. дфн Ерика Георгиева Лазарова, Диплома за доктор на философските науки №. 000320 от 28.X. 2013 г.

Доц. дфн Ерика Георгиева Лазарова е утвърден и продуктивен изследовател с 14 книги и над 140 научни публикации, с внушително присъствие в научните форуми у нас и в чужбина.

След придобиването на дфн има 15 публикации – статии и студии, както и монографията „Богомилско-катарската философия като живяна етика”. Научен редактор, съставител и автор е на „Златен фонд на българската наука (2)” и с 50% от материалите на “ The role of Egology in the History of Science”. Ръководител е на научен проект «Златен фонд на българската наука», който има голям обществен резонанс. Има и 17 участия в конгреси, научни конференции и др. Има 38 цитирания, рецензии и публични участия в СМИ.

В конкурса участва с 6 книги и монографии, 1 студия, 87 научни стаии, 4 сборника, на които доц. дфн Ерика Лазарова е съставител. Има 7 статии на руски език (една – в съавторство, , 1 – в България и 6 – в Русия), 12 статии на немски (9 - в чужбина и 3 – в България) и 3 статии на английски език (в чужбина). Всички формални изисквания на ЗРАС са удовлетворени.

Доц. дфн Ерика Лазарова впечатлява със своята ерудиция, широки научни интереси и продуктивност. Нейните научни интереси са с много широк обхват и се разпростират в областта на културологията, естетиката, етиката, философията, хуманитаристиката, наукознанието. Представените трудове представят почти цялата палитра на научните интереси на автора и впечатляват със своето многообразие.

Тук ще изведа само някои от достойнствата на представените научни изследвания, за да акцентирам върху очакванията, които секция «Етически изследвания» на ИИОЗ при БАН има към кандидатурата на дфн Ерика Лазарова за професор.

Първо. Представените научни публикации са еталон за интердисциплинарност. В тях се съчетават не само изследователските профили на различни области на научното познание, но и успешно се допълват специфичните научни подходи на етическото, естетическото, културологичното, историческото, науковедското философското и пр. изследвания.

Второ. Кандидатът демонстрира успешен синтез на теоретичното знание и на научно-практическата изследователска перспектива – качество, което е от изключително значение за изследователския профил на секция «Етически изследвания» при ИИОЗ, БАН.

Трето. За секция «Етически изследвания» е от важно значение културологическо осмисляне на проблемите на съвременното развитие, с акцент върху човека като морален субект, насока, в която кандидатът успешно се утвърждава през годините на своето научно израстване.

Четвърто. Изследователският потенциал на секция «Етически изследвания» съдържателно се разширява, благодарение на успешният синтез на етическата и естетическата проблематика, който авторът демонстрира още в първата дисертация „Немският романтизъм между действителността и идеала”, а по-късно – в

„Непознатият Оскар Уайлд или етическите уроци на Принц Парадокс” (2000), в книгата „Светликът на живата етика” (1996), в студията „Ерих Кестнер” (1999), в сборника „Литературата като естетическо самосъзнание и самопознание на епохата” (2005) и др.

Пето, доц. дфн Е.Лазарова е уважаван дългогодишен изследовател на историята на науката (в ЦНИН), и по-специално на етиката в науката. Монографията ѝ „Ученият срещу политика д-р Найден Шейтанов” (2005), както и в проектът „Златен фонд на българската наука” задават важна за изследователските планове на секция „Етически изследвания“ познавателна перспектива – свързване на науковедческата с етическата проблематика.

Шесто, от изключително значение за тематичните приоритети на секцията е анализът на личности, творчество и история от гледна точка на „живяната етика“. Кандидатът с огромно усърдие и изследователска страст търси допирните точки между личността (на учения, писателя, културния деец и пр.) и нейното верую, между етическите възгледи и самореализацията на моралния субект. Тази нишка преминава през много от научните публикации на кандидатата, сред които специално трябва да бъдат посочени „Непознатият Оскар Уайлд или етическите уроци на Принц Парадокс” (2000), и „Светликът на живата етика” (1996). Този синтез е залегнал и в идеята за егологията в многогодишното научно изследване, „Златен фонд на българската наука“, подкрепено от ФНИ на МОН.

Седмо, Доц. д.с.н. Ерика Лазарова има пиетет към моралния контекст и към етическите проблеми на съвременността, демонстрирайки своята позиция към етиката в науката, в масмедията, в здравеопазването, в правото, и устойчивото развитие на обществото.

Осмо. Изследователската позиция на доц. дфн Ерика Лазарова се откроява със своя хуманен заряд, характеристика, която е отличителна за цялото и научно творчество и за позицията и в разнообразната палитра от тематики, по които взема отношение. Хуманизмът е нейно творческо кредо и това определено импонира на научния профил на секция „Етически изследвания“ и на нейните изследователски планове.

Девето. Аксиологическият дискурс, ценностите, ценностните приоритети, националните ценности устойчиво присъстват в творчеството на автора и дават културно-аксиологически привкус на анализа.

Десето. Научните интереси на доц. дфн Ерика Лазарова успешно се вписват в изучаването на моралния профил на българина в контекста на съхранението и трансформация на българските национални морални ценности и на културната ни идентичност в условията на евроинтеграция и глобализация. Българският национален дух има свои морални източници, а неговото съхранение и развитие разчитат на специфично етически опори и средства. В този смисъл представените в трудовете на кандидата тези и анализи са значими за формирането на онази културна рамка, която има потенциала да формира културната ни идентичност и да подготвя бъдещата трансформация на националната идентичност в културна (европейска).

В документите е отразено, че доц. дфн Ерика Лазарова има водени курсове по Естетика, ТУ, София – лекции и упражнения - 1996-2008; Естетика, Булгаски свободен университет – лекции и упражнения -1996 – 1997; Бизнесетика – лекции и упражнения в СУ „Св. Кл. Охридски”, факултут по журналистика и в УНСС – 1993 – 1997; История на културата, Нов български университет – лекции и упражнения – 1993 – 1996; Етика и култура, СУ „Св. Кл. Охридски” (Факултет по журналистика) лекции и упражнения – 1992 – 1995..

Доц дфн Ерика Лазарова има успешно защитили докторанти. Специално трябва да се отбележи успешното и представяне като ръководител на научен проект „Златен фонд на българската наука“, в реализирането на който тя влага много сили и ентузиазъм, но постига един продукт, който е значим за историята на българската наука и за българското наукознание.

Различните аспекти на изследователския профил на дфн Ерика Лазарова, съчетани с дълбокия ѝ интерес към етическата проблематика, която е една от съдържателните доминанти в творчеството ѝ, са условие и предпоставка тя да защити професура по философия **научна специалност философия на културата, политиката, правото и икономиката 05.01.13**. След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **категорична положителна** оценка и **препоръчам** на Научното жури да предложи на Научния

съвет при ИИОЗ - БАН да избере доц. дфн Ерика Георгиева Лазарова да заеме академичната длъжност „професор” в професионално направление 2.3. „Философия”, научна специалност „Философия на културата, политиката, правото и икономиката”.

28. 04. 2015

доц. Емилия Маринова, д-р по философия